

С. У. Кухта, БДЭУ (Мінск)

**АБ ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫМ ДАПАМОЖНИКУ
ДЛЯ СТУДЭНТАЎ-ЭКАНАМІСТАЎ, ПАЧЫНАЮЧЫХ
ВЫВУЧАЦЬ БЕЛАРУСКУЮ МОВУ**

Аналіз сучаснай практыкі дае выснову ствярджаць, што існуючая сістэма падрыхтоўкі будучых спецыялістаў накіравана на фарміраванне пэрагу прафесійных маўленчых уменняў і асобных якасцяў эканаміста. У гэтай сувязі мэтай курса роднай мовы з'яўляецца фарміраванне высокаадукаванай моўнай асобы: важна дапамагач студэнтам асэнсоўваць і ўспрымаць не толькі граматычную сістэму мовы, але і яе дзейнасны характар; навучыць разумець сутнасць мовы, сфарміраваць прафесійныя камунікатыўна-маўленчыя ўменні для развіцця і абогачэння шматлікіх бакоў асобы эканаміста, для свабоднага і творчага карыстання мовай ва ўсіх сферах дзейнасці.

Дапаможнік разлічаны на вывучэнне, сістэматызацыю і засваенне ведаў па асноўных раздзелах беларускай мовы.

Студэнты пазнаёмяцца з агульнымі звесткамі аб мове, і гэта даць ім магчымасць уявіць беларускую мову як сістэму, як складаную грамадскую з'яву, якая мае сваю гісторыю, свае законы развіцця. Вучэбна-метадычны дапаможнік пашырыць веды па лексікалогіі, пазнаёміць са слоўнікамі беларускай мовы, асноўнымі нормамі беларускага літаратурнага вымаўлення, будзе сярэдняц засваенню некаторых пытанняў марфалогіі, сінтаксісу.

Практычны матэрыял будзе садзейнічаць свядомаму замацаванню тэарэтычных ведаў, ён разлічаны на аналіз і адбор аднаведных фактаў мовы, на канструяванне розных форм слоў, словазлучэнняў і сказаў. Акрамя гэтага, практычны матэрыял будзе нести і пэўную інфармацыю: у ім можна знайсці звесткі з гісторыі культуры нашай Радзімы, засвоіць частаўжывальныя эканамічныя тэрмы.

Некагорыя заданні разлічаны на самастойную работу студэнтаў: да адных трэба звяртацца як да даведачнага матэрыялу, да іншых — з мэтай пашырыць, удасканаліць свае веды, навучыцца выкарыстоўваць іх практычна.

Усё гэта разам узятае, засвоенае і на занятках, і самастойна, будзе садзейнічаць свядомаму авалоданню беларускай мовай.

Добрае веданне мовы неабходна людзям усіх спецыяльнасцей. Але ведаць беларускую мову — гэта не значыць толькі засвоіць граматыку і правапіс. Студэнт-эканаміст павінен стаць нісьменным у шырокім сэнсе слова.

У слова «мова» ў старажытнай Русі было яшчэ адно значэнне — народ, тая, каго аб'ядноўвае мова. Няхай жа беларуская мова паслужыць яшчэбольшаму яднанню ўсіх, хто складае дружную сям'ю жыхароў Рэспублікі Беларусь.

А.Л. Бебяцкая, БГЭУ (Мінск)

РОЛЬ ТЕСТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ГОВОРЕНИЮ НА ИНОСТРАННОМ ЯЗЫКЕ

Говорение — сложное явление. Нельзя обучать говорению, не создавая условий для речевого общения. Как известно, учебная деятельность представляет собой взаимосвязь деятельности преподавателя (преподавание) и студентов (учение). Решающий фактор — обеспечение взаимодействия этих видов деятельности.

Большое значение в активизации иноязычного общения (говорения) имеет и правильное соотношение индивидуальной и коллективной работы на уроке. Чрезмерная индивидуализация обучения снижает речевую тренировку. Чрезмерное увлечение коллективными формами не всегда позволяет контролировать долю участия каждого ученика в процессе обучения.

Говорению нельзя обучить без ситуации. В этом нам помогает текст.

При работе с текстом можно предложить следующие виды заданий:

- подбор к абзацу заглавия;
- перефразирование;
- ответы на вопросы;
- вычленение отдельных фраз по определенному признаку;
- составление плана пересказа;
- пословный, сжатый пересказ;
- расширение и продвижение текста учащимися;
- составление рассказа;
- составление диалога по теме текста;
- постепенное переключение на другие виды деятельности (чтение, письмо, говорение);
- пересказ текста.

Мы остановимся на пересказе текста, в основе которого — говорение. В результате говорения как виде деятельности, как известно, возникает его продукт — высказывание.